

Sygn. akt I CSK 976/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. R.
przeciwko Miastu Stołecznemu Warszawie
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 27 czerwca 2014 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu Miastu
Stołecznemu Warszawie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka M. R. wniosła o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Wojewody Mazowieckiego i Miasta Stołecznego Warszawy solidarnie kwoty 3.500.000 zł z ustawowymi odsetkami od alternatywnie wskazanych zdarzeń tytułem odszkodowania za szkodę rzeczywistą jaką poniosła na skutek zwłoki w rozpoznaniu wniosku złożonego w dniu 16 czerwca 1948 r. na podstawie art. 7 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz.U. Nr. 50, poz. 279). Wniosek ten został rozpoznany dopiero w odmownej decyzji Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 28 grudnia 2012 r.

Wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo stwierdzając sprekludowanie i przedawnienie roszczeń powódki kierowanych do pozwanego Skarbu Państwa oraz brak adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zwłoką w rozpatrzeniu wniosku przez pozwane m. st. Warszawę a szkodą w postaci powstania przyczyn, które spowodowały wydanie decyzji negatywnej dla powódki.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 2014 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację w stosunku do miasta stołecznego Warszawy i nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję na rzecz tego pozwanego; uchylił natomiast zaskarżony wyrok w stosunku do Skarbu Państwa-Wojewody Mazowieckiego i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowanie za drugą instancję.

Uzasadniając orzeczenie odnoszące się do pozwanego m. st. Warszawy wskazał, że m.st. Warszawa nie jest następcą prawnym gminy, która wskutek wejścia w życie dekretu z 26 października 1945 r. stała się właścicielem nieruchomości objętej postępowaniem w sprawie i do której skierowany był wniosek złożony na podstawie art. 7 dekretu. Jego właściwość do rozpoznania wniosku powódki datuje się od dnia 27 maja 1990 r. i wynika ze zmian ustrojowych, w tym wejścia w życie ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań

i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198). Niewątpliwie pozwane Miasto rozpoznało wniosek ze zwłoką, jednak nie spowodowała ona już żadnych szkód powódce, ponieważ zdarzenia, które uniemożliwiły uwzględnienie wniosku powódki, to znaczy wzniesienie na tej nieruchomości budynku wielomieszkaniowego i ustanowienie w nim odrębnej własności lokali na rzecz osób trzecich miało miejsce przed majem 1990 r., a więc przed powstaniem tej pozwanej. Sąd Apelacyjny wskazał, że nawet gdyby m.st. Warszawa rozpoznało wniosek w najwcześniejszym możliwym terminie, to i tak decyzja musiałaby być odmowna wobec wcześniej dokonanych czynności.

W skardze kasacyjnej powódka zarzuciła naruszenie art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 441 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Powódka oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Powódka wskazała na potrzebę wyjaśnienia, „czy wzniesienie przed dniem 27 maja 1990 r., na nieruchomości warszawskiej budynku, co stanowi wyłączną przyczynę odmowy przez Prezydenta m. st. Warszawa działającego w imieniu miasta stołecznego Warszawa ustanowienia prawa wieczystego użytkowania

w wyniku rozpoznania wniosku dawnego właściciela złożonego na podstawie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r., o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy powoduje, iż nie istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym zaniechaniem rozpoznania tego wniosku przez m.st. Warszawa po dniu 27 maja 1990 r. a uszczerbkiem w majątku dawnego właściciela, pomimo, iż dopiero rozpoznanie tego wniosku przez Prezydenta m.st. Warszawa działającego w imieniu miasta stołecznego Warszawa skutkuje powstaniem przesłanek odpowiedzialności za zaniechanie na podstawie art. 417 § 1 k.c.?”

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Zagadnienie to musi przy tym rzeczywiście występować w sprawie i mieścić się w zakresie problematyki, która podlega badaniu w postępowaniu kasacyjnym.

Skarżący powinien dostrzegane zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Tych wymagań nie wypełnia zagadnienie przedstawione przez pozwaną, które nie ma charakteru abstrakcyjnego, bowiem stanowi w istocie pytanie o kwalifikację prawną okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, przy tym określonych nieadekwatnie do przyczyn rozstrzygnięcia, ponieważ Sąd Apelacyjny za doniosłe prawnie uznał nie tyle wzniesienie budynku ile rozdysponowanie znajdujących się w nim lokali na rzecz osób trzecich.

Tak sformułowane zagadnienie nie wypełnia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych podstaw

przesądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.). Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. i uwzględnia – analogicznie jak w postępowaniu apelacyjnym – niewątpliwe zaniedbania pozwanego m. st. Warszawy w zakresie rozpoznania wniosku powódki i jej sytuację materialną.